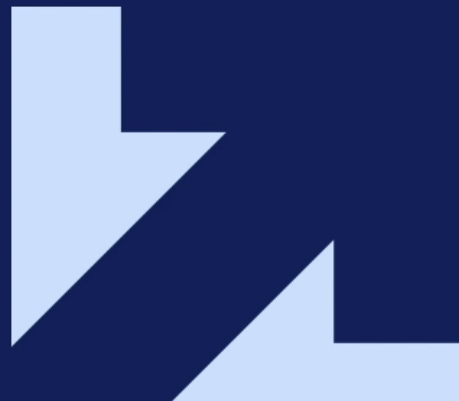
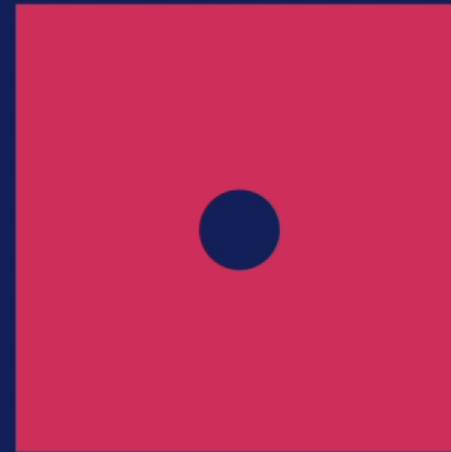
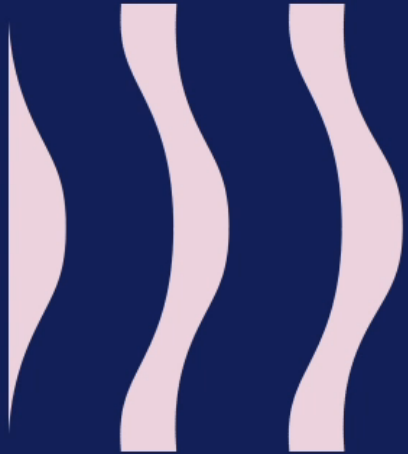

P

R

r

Dialogmøte «Nye lokalsamfunnsmodeller»

16.08.24

Agenda

1. Velkommen – hvem er vi?
2. Hvorfor dialog?
3. Om prosjektet
4. Spørsmål
5. Veien videre

KS Partnerskap for radikal innovasjon – opprettet i 2020

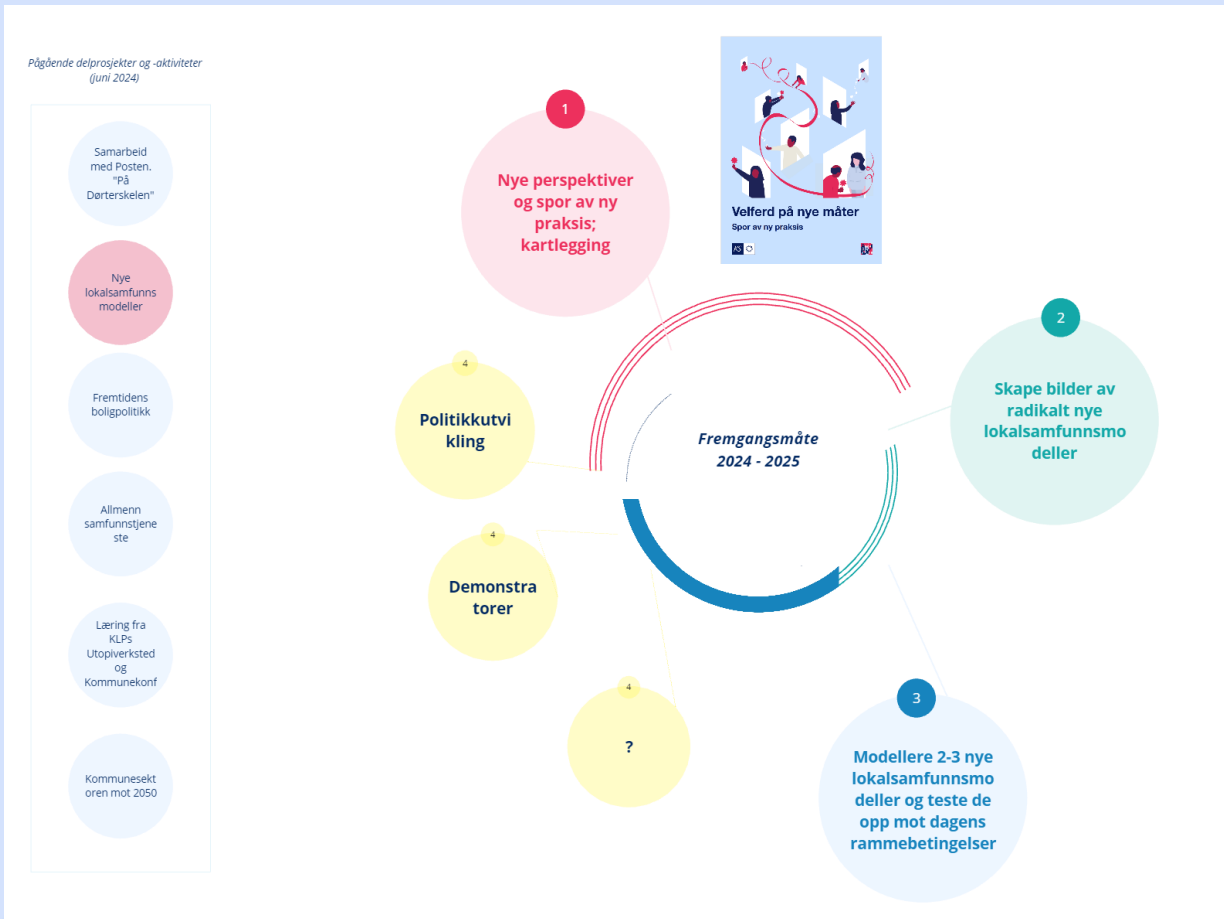
... fordi det finnes samfunnsutfordringer som er for store for den enkelte kommune eller fylkeskommune å løse alene

Mobiliserer til samarbeid om **systeminnovasjon** for å løse komplekse samfunnsutfordringer.

- **Ungt utenforskap**
- **Demografiutfordringen**

«Nye Lokalsamfunnsmodeller»

- Hvordan kunne samfunnet sett ut om vi kunne laget det fra «scratch»?
- Stor enighet om utfordringsbildet – men hva med alternativer?
- Forestillingsevne som grunnleggende ferdighet.
- Effekt på forventningsgap?

«Nye lokalsamfunnsmodeller» løses i flere trinn:

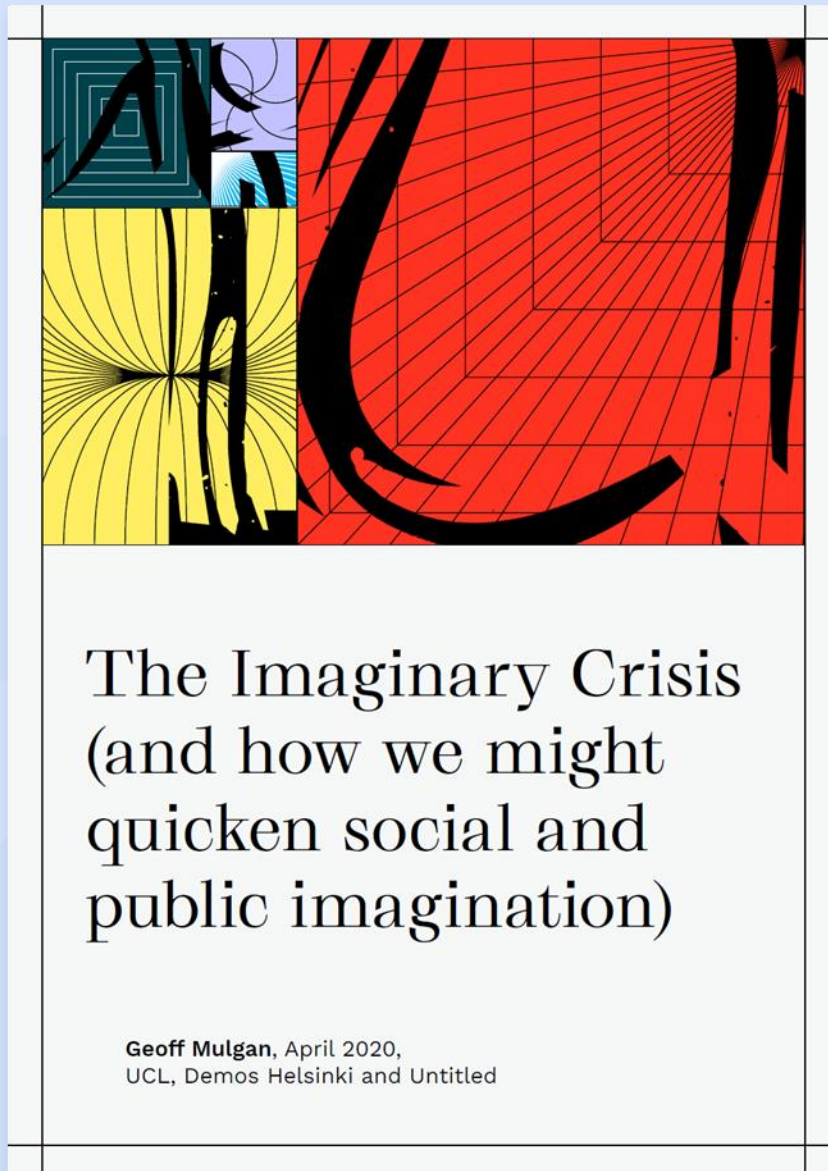
- Trinn 1 Få oversikt over eksisterende initiativer og aktiviteter i lokalsamfunn som viser spor av ny praksis på velferdsområdet. Dette er fullført og rapporten planlegges lansert på vår konferanse «En scene for radikal innovasjon 26.09.24.
- Trinn 2 Utvikle nye samfunnsmodeller sammen med et bredt utvalg av aktører. Aktørene som blir invitert vil være representanter for lokale og nasjonale organisasjoner, innbyggere, frivillighet, kultur, lokale initiativer og myndigheter fra alle forvaltningsnivåer, m.fl. Lokalt perspektiv blir viktig.
- Trinn 3 Gjennom laboratorieøvelser skal vi legge de nye samfunnsmodellene opp mot dagens rammebetingelser for å identifisere barrierer og muligheter for å realisere helt annerledes samfunnsmodeller.
- Trinn 4 I dette trinnet jobber vi videre med eksperimentering, pilotering eller setter i gang eller forsterker initiativer og aktiviteter som kommer frem gjennom prosessen.

Denne dialogen gjelder trinn 2 i prosjektet.

«Nye lokalsamfunnsmodeller» løses i flere trinn:

- Trinn 1 Få oversikt over eksisterende initiativer og aktiviteter i lokalsamfunn som viser spor av ny praksis på velferdsområdet. Dette er fullført og rapporten planlegges lansert på vår konferanse «En scene for radikal innovasjon 26.09.24.
- Trinn 2 Utvikle nye samfunnsmodeller sammen med et bredt utvalg av aktører. Aktørene som blir invitert vil være representanter for lokale og nasjonale organisasjoner, innbyggere, frivillighet, kultur, lokale initiativer og myndigheter fra alle forvaltningsnivåer, m.fl. Lokalt perspektiv blir viktig.
- Trinn 3 Gjennom laboratorieøvelser skal vi legge de nye samfunnsmodellene opp mot dagens rammebetingelser for å identifisere barrierer og muligheter for å realisere helt annerledes samfunnsmodeller.
- Trinn 4 I dette trinnet jobber vi videre med eksperimentering, pilotering eller setter i gang eller forsterker initiativer og aktiviteter som kommer frem gjennom prosessen.

Denne dialogen gjelder trinn 2 i prosjektet.

«Nye Lokalsamfunnsmodeller» - trinn 2

- Skape radikalt nye lokalsamfunnsmodeller gjennom fremsynsmetodikk.
- Modellere 2-3 nye samfunnsmodeller og teste de opp mot dagens rammebetingelser.

«Nye Lokalsamfunnsmodeller» - kartlegging

- Levert, lanseres til høsten.
- 22 nasjonale + 5 internasjonale eksempler.

To retninger for fremsynstenkning:

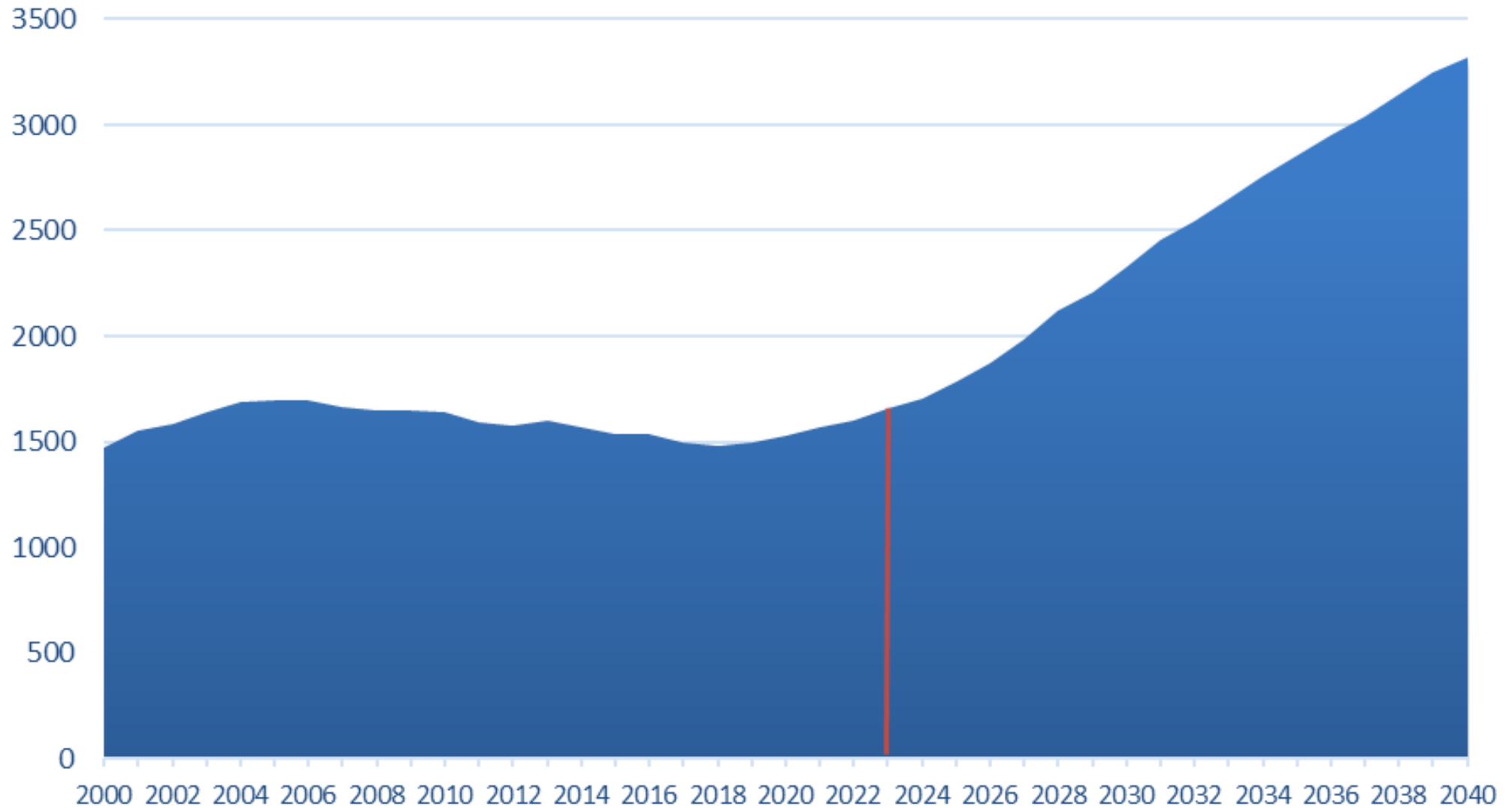

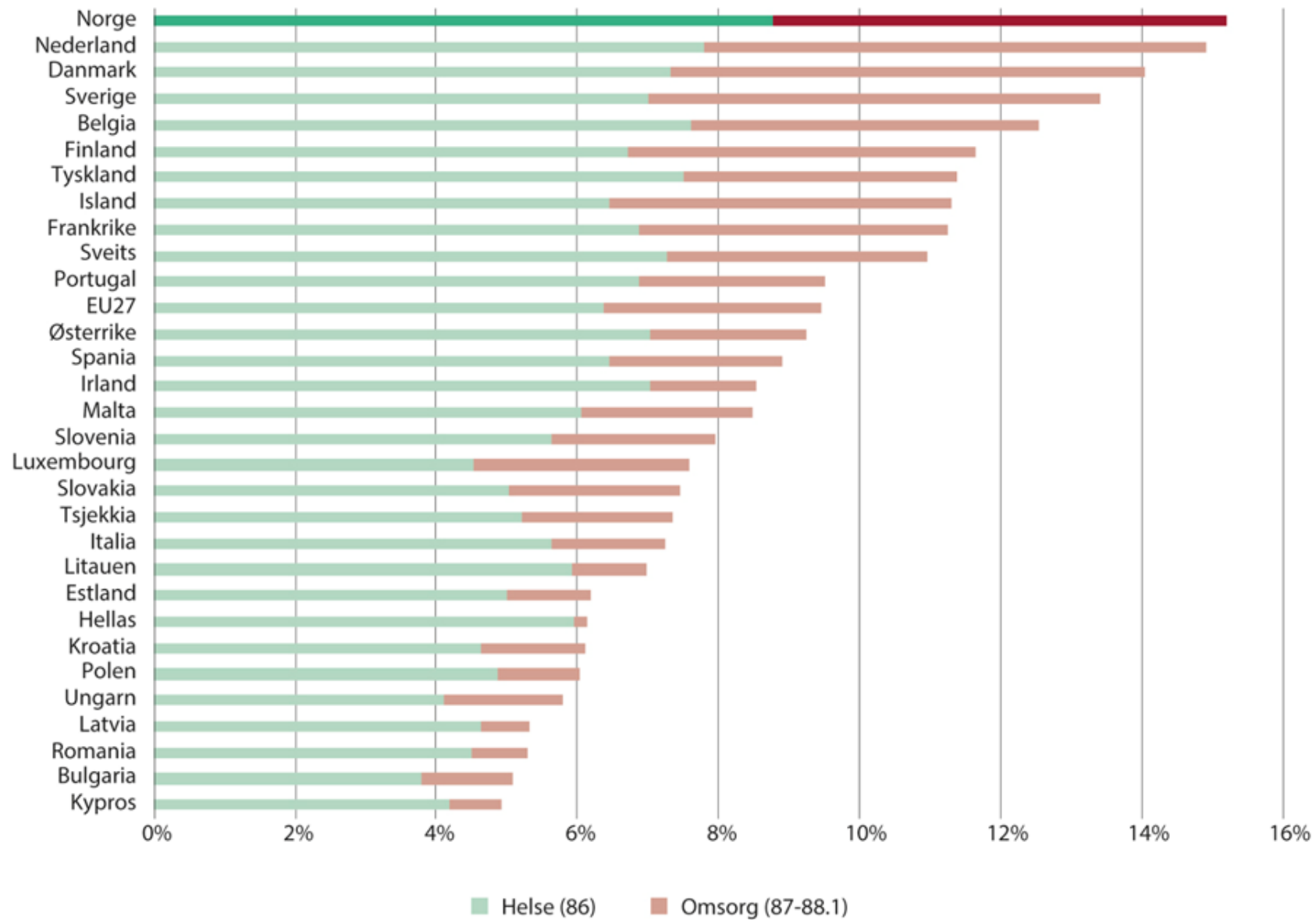
Prediktiv/prognose

Fantasifull/ kreativ

Antall innbygger 80+ i Haugesund

Figur 2.5 Andel av de sysselsatte som jobber innen helse- og omsorgstjenestene i EØS-landene. 2021

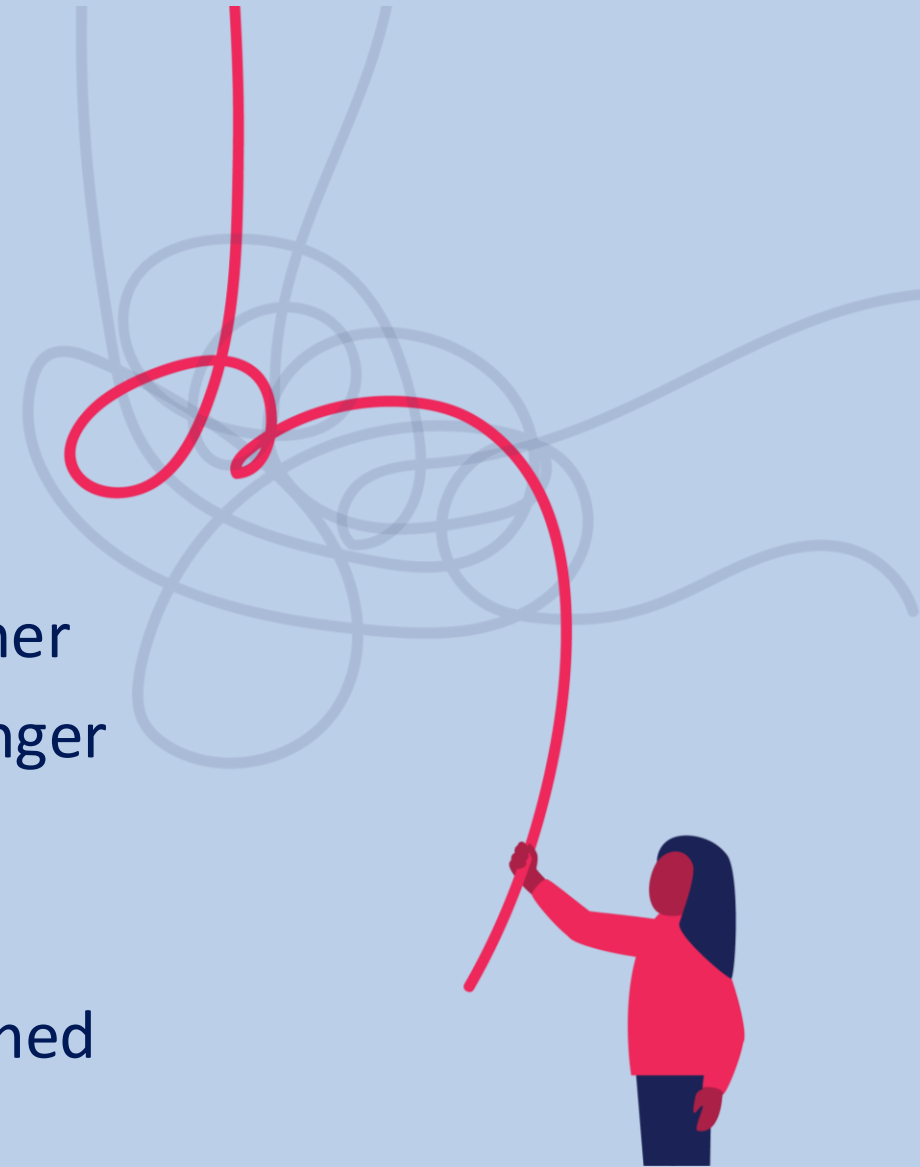
KS Strategisk råd for innovasjon og forskning

Hvorfor systeminnovasjon?

Utfordringenes kompleksitet – «ville problemer»

- Avgrensning umulig – problemer viklet inn i andre problemer
- Krysser sektorer, nivåer, organiseringer og fagdisipliner
- Ingen enkelt-eier av problemet eller av mulige løsninger
- Kan ikke løses fullstendig – ingen enkeltløsning
- Inkrementell innovasjon er ikke tilstrekkelig i møte med de store samfunnsutfordringene: **fra smalere tjenestefokus til bredere systemfokus**

Hva gjør systemiske problemer så vanskelige å jobbe med?

Uklar og dynamisk sammenheng mellom årsak og virkning

=> Derfor må vi eksperimentere og prøve ut

Forsøk på problemløsning endrer problemet

=> Derfor må vi hele tiden lære samtidig med handling

Problemet kan ikke avgrenses og kategoriseres

=> Glem ideen om klar og universell "evidence"

Ingen stopp-regel: Når er det "løst"?

=> Problemet vil aldri bli fullstendig "løst"

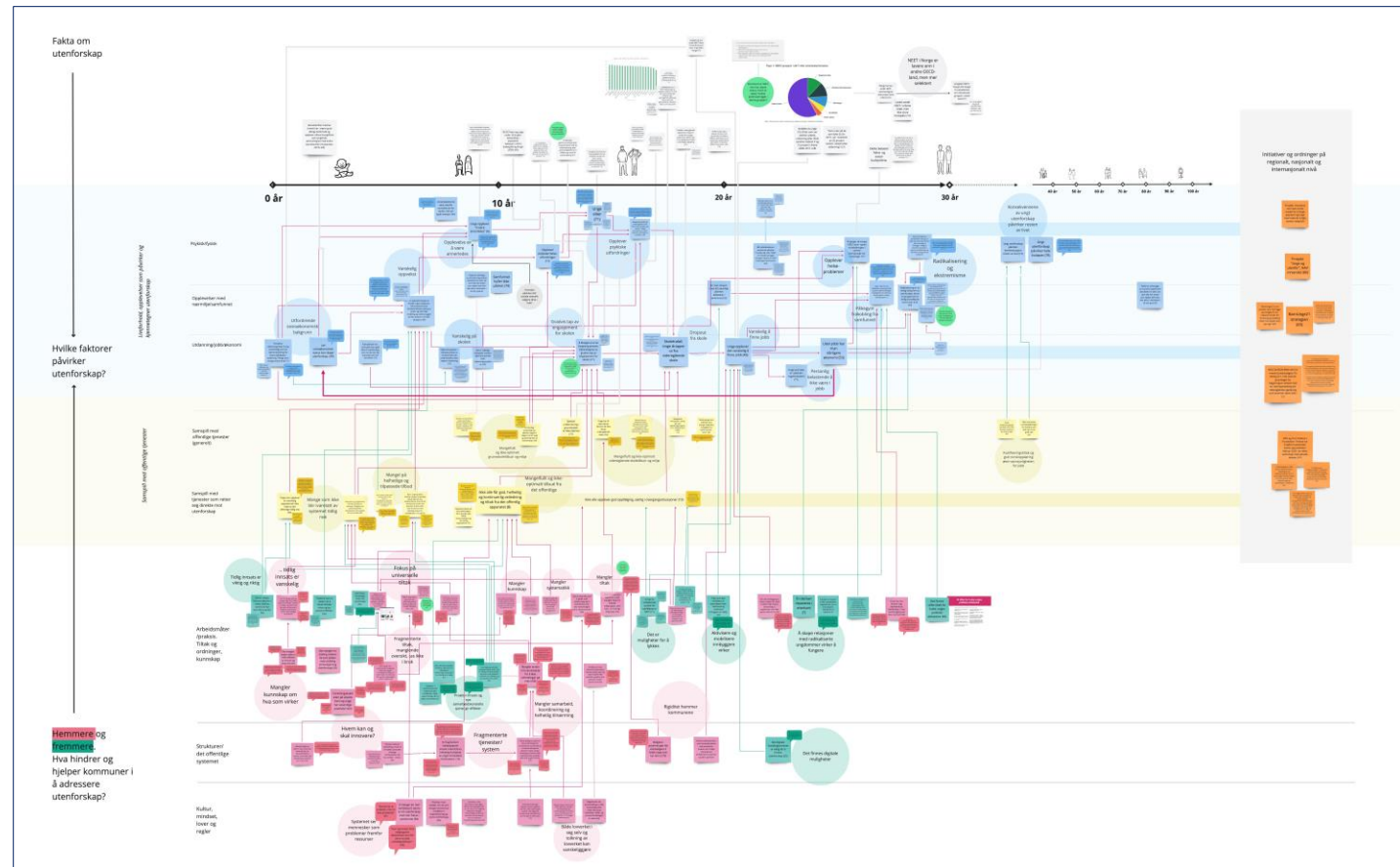
Utfordrer makt

=> Partnerskap, allianser, samarbeid, mobilisering

Systeminnovasjon for å finne nye svar på «ville problemer»

- Helhet og overblikk
- Skape en felles forståelse av nåsituasjonen
- Se og snakke om komplekse sammenhenger og årsaker
- Identifisere innovasjonsområder for å «angripe» systemet
- Bygge porteføljer av prosjekter

Vi må utvikle nye måter å skape velferd på

Som tar i bruk nye og flere ressurser i samfunnet,
og krever færre folk i helse og omsorg

Utvikling

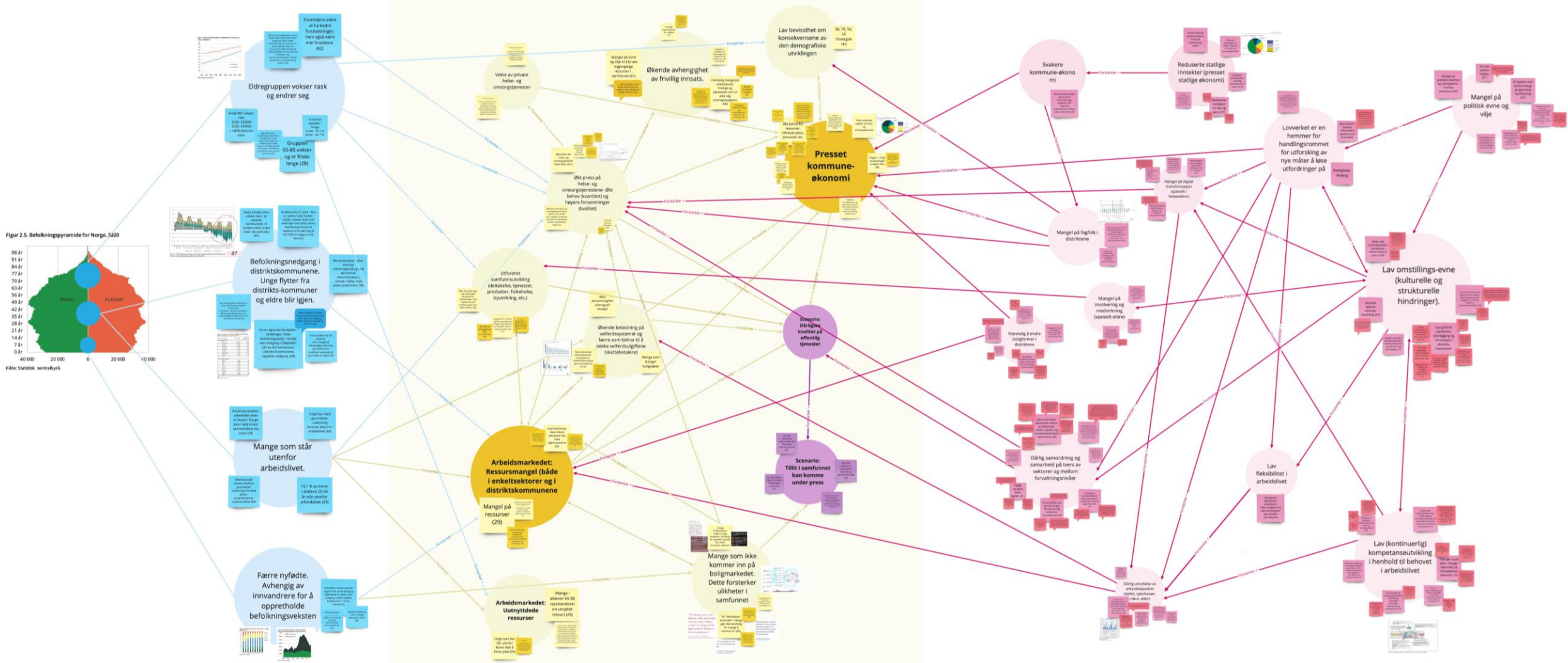
Hva fører den demografiske utviklingen til i 2020-2035.

Utfordringer

Hvordan treffer og utfordrer dette kommunene?

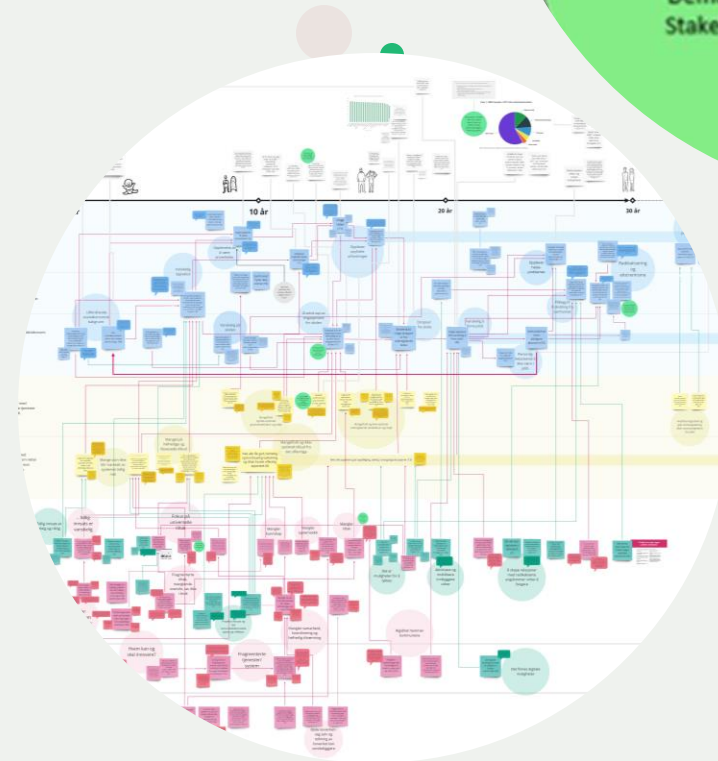
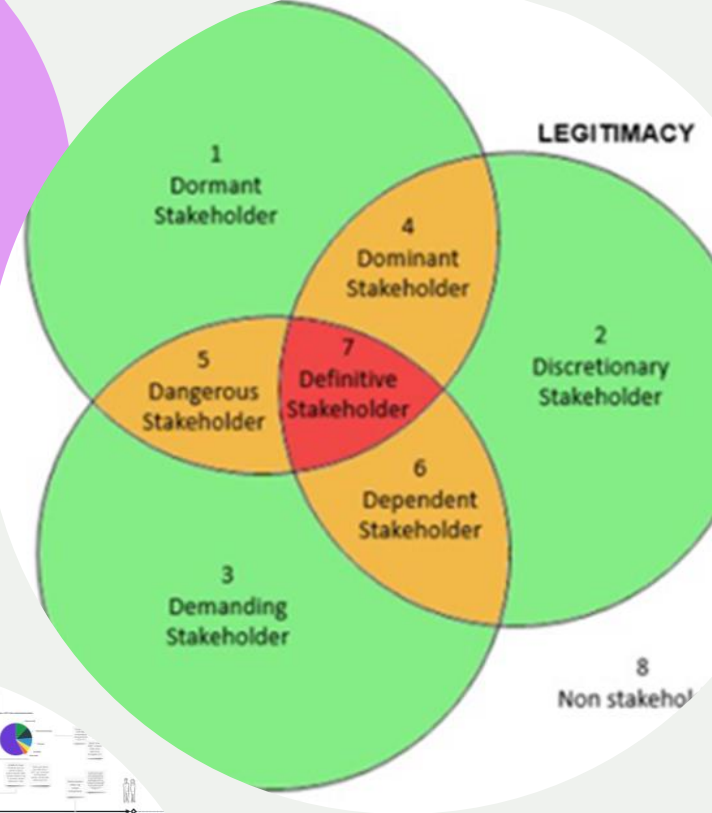
Hemmere

Hva hindrer kommunene i å løse utfordringene?

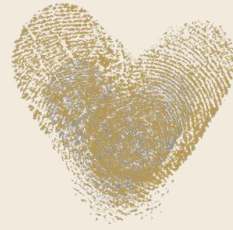
Partnership for Radical Innovation is a combination of two processes:

- An **innovation process** where PRI creates and implements systems solutions to two large challenges: Young exclusion and Demographics.
- A **mobilization process** where PRI establishes institutional and financial conditions for the innovation process by including stakeholders with knowledge, relevant methods, power to make decisions, control over resources, motivation and ability to implement changes.

Vi etablerer partnerskap
og bygger økosystem

- Kunnskapspartnere
- Institusjonelle partnere
- Finansielle partnere
- Innovasjonspartnere

KRONPRINSPARETS FOND

AKADEMIET FOR
SOCIAL INNOVATION

GjensidigeStiftelsen

Danish Design Center

DDC

 The Research
Council of Norway

Kommunal- og distriktsdepartementet

Vi kan kun løse komplekse samfunnsutfordringer i fellesskap

Traditional innovation

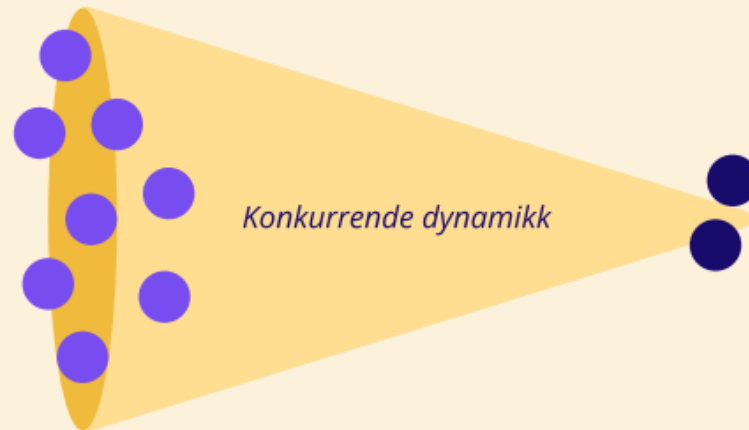
- We develop from now towards the future
- Project focus
- Competition for funding
- Top-down OR bottom-up
- Governance is a cost

Systems innovation

- We put ourselves in the future
- Portfolio focus
- Collaboration for funding
- Top-down AND bottom-up
- Governance is an investment

1 Dagens situasjon

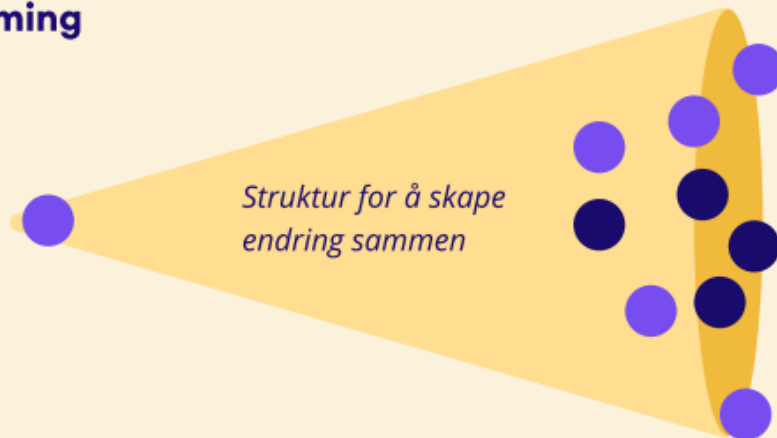
Aktører med
ulik innsats og
ulike mål

- Noen løsninger lykkes, men ikke nødvendigvis sammen
- Noen positive effekter

2 Alternativ tilnærming

Aktører som
forplikter seg
til felles mål

- Mangfoldige løsninger som virker sammen
- Flere positive effekter
- Mer treffsikkerhet

Porteføljer

Samfunnsutfordringer og innovasjonsområder

Hovedprosjekter

Delprosjekter og aktiviteter

Visjoner

- Tidlig innsats, tidlig i livet
- En ny skole
- Fra ungdom til ung voksen
- Frakoblingsprosessen

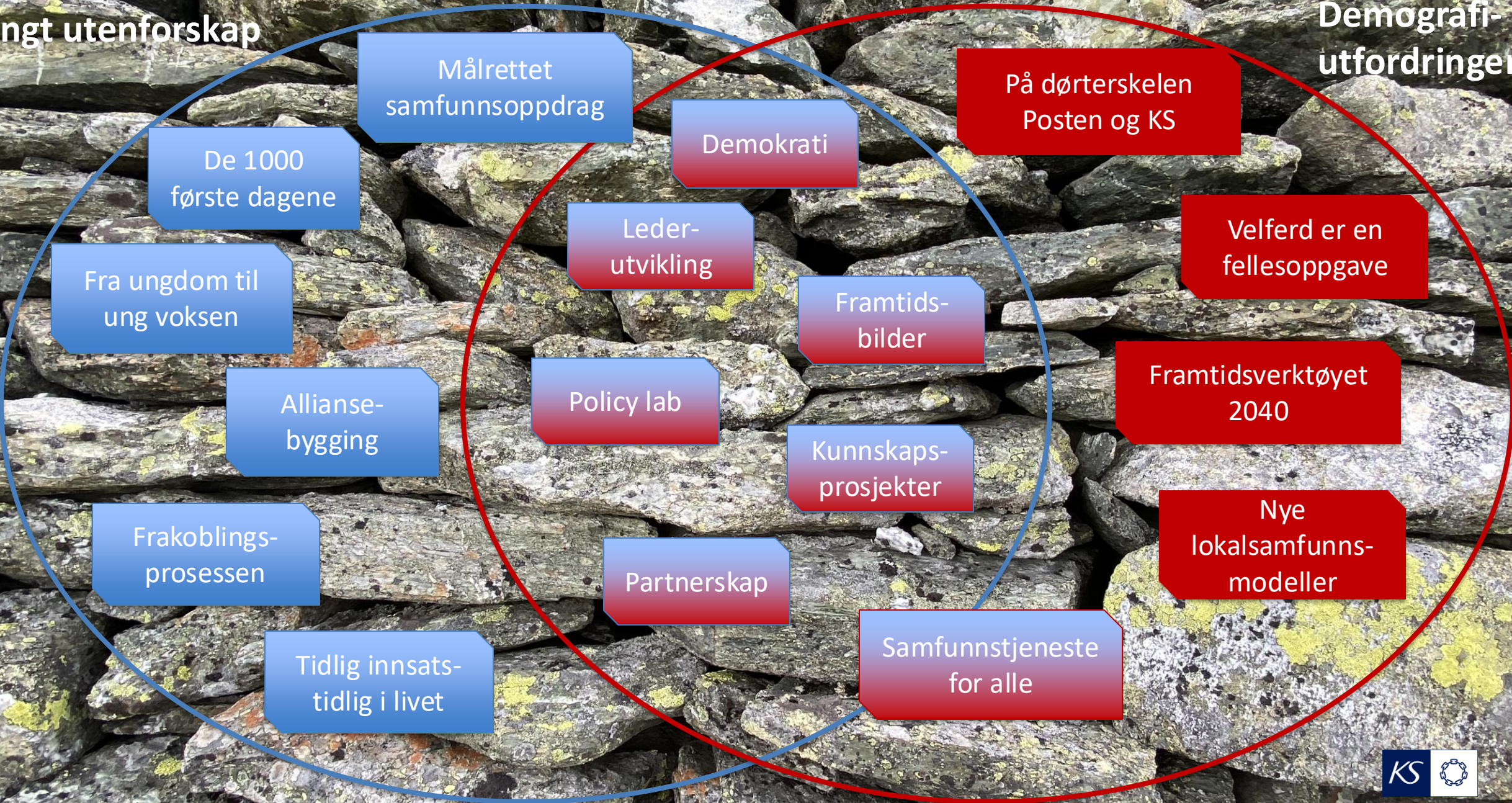

- 2040 begynner nå
- Velferd er en felles oppgave
- Den verdifulle arbeidsplassen
- Ny giv i distriktene

Ungt utenforskap

Demografi-utfordringene

Eksempler

Scenarier – utvider vår tenkning

Ordinære problemer

Fremskrivning

Begrenset usikkerhet

Vi kan fremskrive fra nåtid til fremtid

Problemet kan løses med kjente tilnærminger

Analyse er avgjørende

Systemiske problemer

Scenarier

Høy usikkerhet

Vi må forestille oss flere mulige fremtider

Problemet må tenkes nytt om og krever nye tilnærminger

Forestillingsevne er avgjørende

Velkommen til Fremtidsverktøyet 2040

1

Steg 1: Norge 2040

Hvor forberedt er vi?
Kommune-Norge opplever
store endringer. Folk flytter
mot byene. Vi blir flere
eldre. Behovet for

2

Steg 2: Min kommune

Her kan du se hvordan
situasjonen er i din
kommune. Er du nysgjerrig
på nabokommunen, eller
kommunen du vokste opp
i kan du se den også.

3

Steg 3: Scenariofabrikken

I Scenariofabrikken
inviterer vi deg til å ta
stilling til påstander og
veivalg for din kommune.
Utgangspunktet er «Min
Kommune».

Samarbeid med Posten – «På dørterskelen»

Personlig leveranse på døren

- **Ensomhet og fellesskap:** Aktiviteter og arrangementer
 - **Forebygging:** Folkehelseinformasjon
 - **Rekruttering til frivillighet**
 - **Samfunnssikkerhet:** Ikke-digital kanal
 - Post
-
- Infrastruktur over hele landet: skalering
 - Flere statlige aktører kobler seg på
 - Endret samfunnsoppdrag for Posten

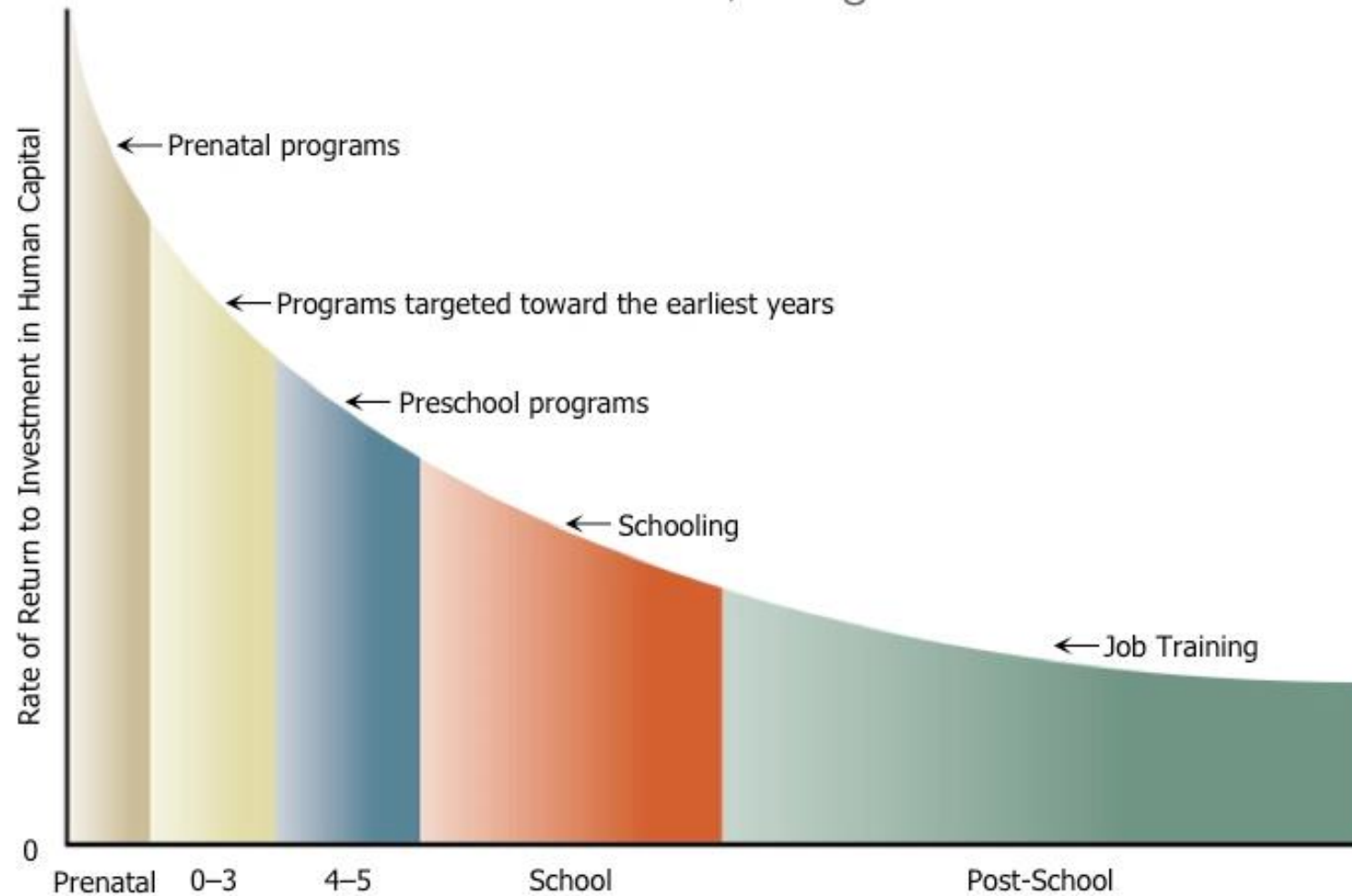

Hovedprosjekt Ungt utenforskap

De 1000 første dagene i et individs liv

Når lønner det seg å sette inn innsats for å motvirke utenforskap senere i livet?

The earlier the investment, the greater the return

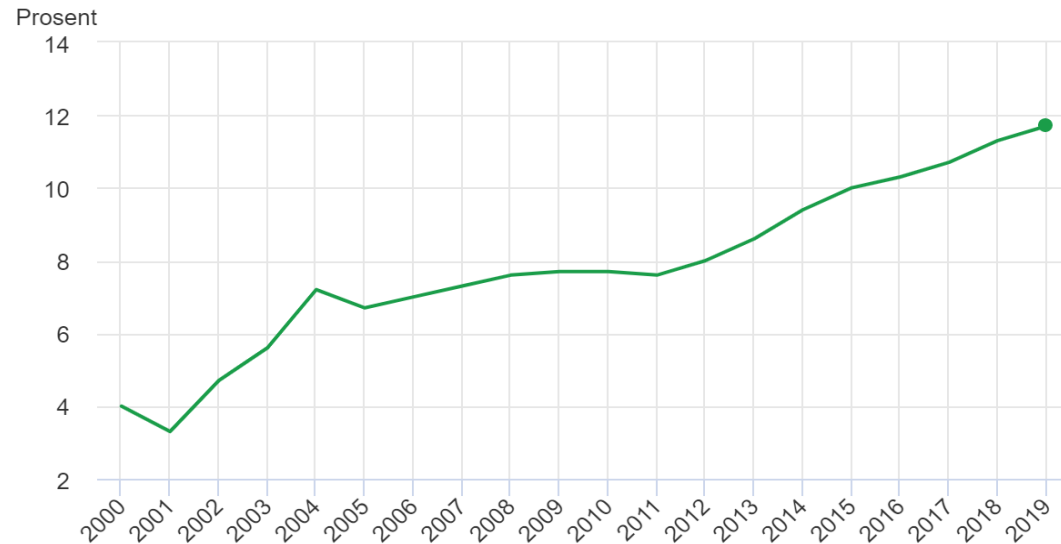
Source: James Heckman, Nobel Laureate in Economics

Nesten tolv prosent av alle barn i Norge lever i familier med lav inntekt

Det utgjør 115 000 barn

Hvis jevnt fordelt:
16 000 i Oslo!

Figur 1. Andel barn under 18 år med vedvarende lav husholdningsinntekt¹. Prosent

Kilde: Inntekts- og formuesstatistikk for husholdninger, Statistisk sentralbyrå.

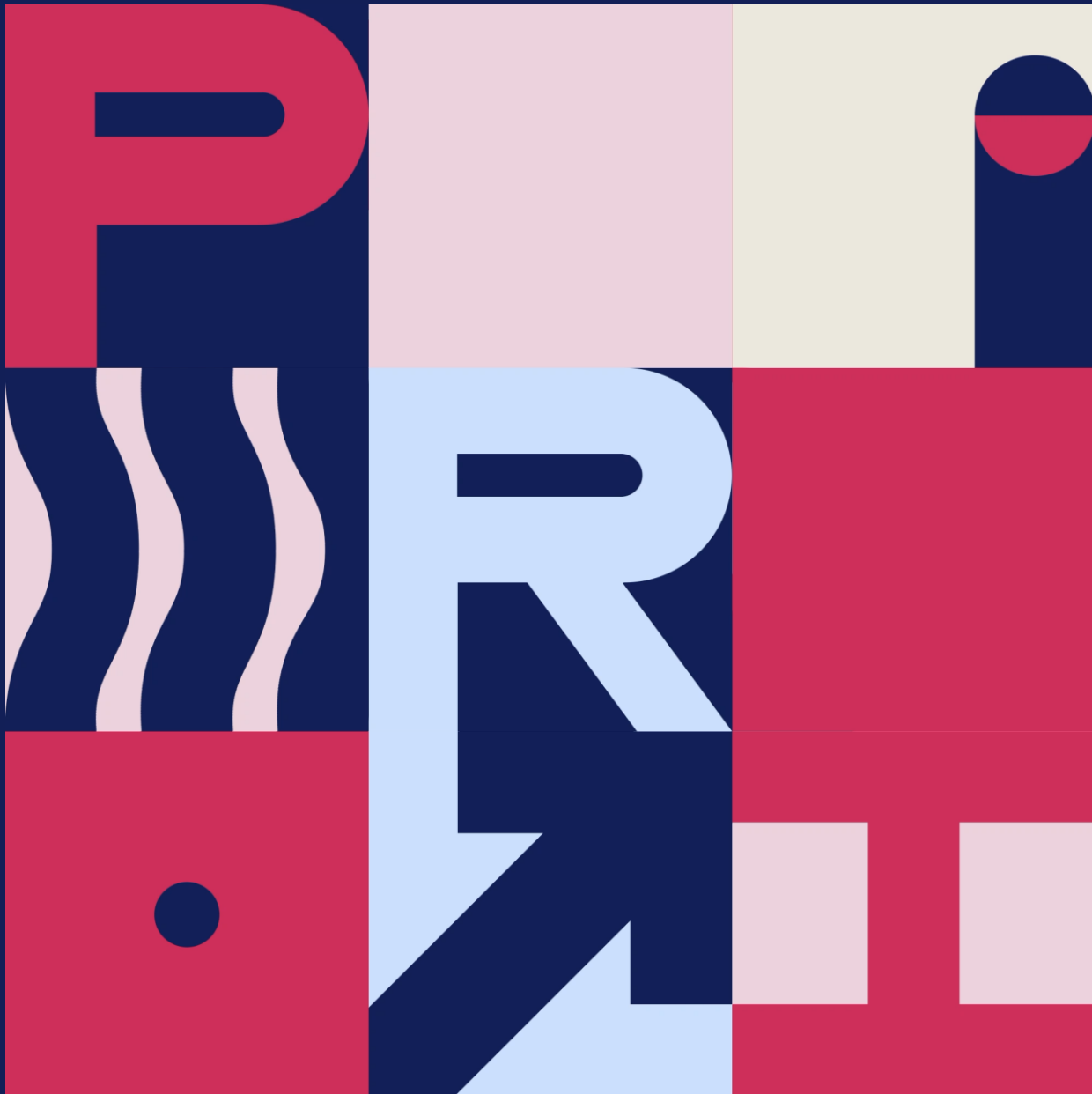
Hovedprosjekt - Ungt utenforskap

Fra ungdom til ung voksen

I 2019 var 86 000 ungdommer mellom 15-29 år hverken i utdanning, arbeid eller mottok trygd.

OECD, 2019

Takk for
oppmerksomheten!